

UiT Norges arktiske universitet

Ny intern budsjettmodell UiT - høringssvar fra HSL

Innledning

Vi viser til brev fra rektor av 4. desember 2023, hvor fakultetet inviteres til å komme med innspill til ny intern budsjettfordelingsmodell for UiT, gjeldende fra og med budsjettfordelingen for 2025. HSL takker for muligheten til å komme med innspill til dette viktige arbeidet. Tilbakemeldingen vår vil bygge på den vedlagte rapporten fra arbeidsgruppen, det vedlagte interne høringsbrevet, Utsynsmeldingen som ble lagt frem våren 2023, samt omtalen av det nye nasjonale finansieringssystemet i statsbudsjettet for 2024.

Høringsbrevet fra rektor, samt rapporten fra arbeidsgruppen ble videreformidlet til fakultetets faglige enheter, samt fakultetsstyrets medlemmer samme dag fakultetet mottok det. Revisjonen av UiTs interne budsjettfordelingsmodell, med særlig vekt på de tre modellforslagene arbeidsgruppen presenterte i sin rapport, ble diskutert i seminar for fakultetsstyret, institutt-/senterledere og fakultetsledelsen 11. desember. I fakultetsstyremøte 12. desember ble det besluttet å sette opp et ekstra fakultetsstyremøte med forslag til høringssvar fra fakultetet som eneste sak. Til dette møtet ble forhold som burde avklares opp mot fakultetsstyret lagt frem, inkludert et eget forslag til ny budsjettfordelingsmodell.

I tillegg til innspill som ble gitt i seminaret 11. desember, hadde instituttene og sentrene anledning til å sende inn egne høringssvar til fakultetet med frist 15. januar. Behovet for en transparent modell, samt forutsigbarhet og langsiktighet i rammetildelingen går igjen i høringssvarene. Det er også enighet om at arbeidsgruppens modell C (Strategisk styring gjennom (prioritering av) øremerkede tildelinger) er en lite egnet modell.

Det er ved UiT nå to større prosesser (porteføljegjennomgang og ny budsjettfordelingsmodell) som delvis overlapper hverandre, og delvis henviser problemområder til hverandre. Både instituttlederne og fakultetsstyret er tydelige på at det er utfordrende å se helheten og konsekvensene av de tilbakemeldinger som gis når porteføljesaken ikke er endelig landet. Fakultetets vurdering er at utgangspunktet for ny fordelingsmodell kan/bør justeres som følge av eventuelle større endringer i porteføljegjennomgangen, men den endelige modellen må i tilstrekkelig grad ivareta behovet for forutsigbarhet og langsiktighet.

Innledende vurderinger (og oppsummering)

Arbeidsgruppen har etter vår mening gitt et oversiktlig og godt utgangspunkt for å revidere UiTs interne budsjettfordelingsmodell. Det foreligger ikke et reelt forslag til ny fordelingsmodell, men det er trukket frem prinsipielle problemstillinger som må tas stilling til i den endelige fastsettelsen. Fakultetet mener

dette er viktige prinsipielle avklaringer – dels med tanke på retning, men også med tanke på byråkrati, særlig med avveining opp mot andre styringsverktøy.

Ettersom det ikke er presentert en ferdig modell er det i liten grad mulig å simulere (med tall) hvilke økonomiske utslag ny modell gir i forhold til gammel modell. Dette ville uansett vært vanskelig i og med at det foreslås å sette 2024 som null-år, som dermed skal gi lik uttelling med gammel og ny modell. Dette gjør at en i større grad kan se på det rent prinsipielle i forslagene (og da særlig vektingen mellom de ulike hovedelementene i de prinsipielle modellene som presenteres), og ikke svare ut fra hva som vil gi den enkelte enhet et fordelaktig (kortsiktig) resultat. Fakultetet mener dette er en fornuftig tilnærming.

Den nye budsjettfordelingsmodellen bør være betinget av universitetets strategi, og dermed utformes for å støtte strategiske valg og posisjoneringer. Samtidig er det viktig ikke å falle for fristelsen til å tro at “alt” løses gjennom en riktig sammensatt budsjettfordelingsmodell. Et viktig spørsmål i denne sammenhengen er hvor mye (vi tror) kan styres gjennom en fordelingsmodell, og hvordan vi skal balansere dette opp mot medfølgende byråkrati. En bør finne riktig beslutningsnivå, som best understøtter strategien, og søke å finne de rette verktøyene for tilrettelegging (og oppfølging) av strategien. Vi vil argumentere for at dette hovedsakelig ikke vil være budsjettfordelingsmodellen, men andre styringsverktøy (dialogmøter, mål- og resultatkrav, årsplaner og langtidsplaner).

I føringene til arbeidsgruppens arbeid er det lagt betydelig vekt på at modellen skal inneha mekanismer for ulike ønskede effekter. Fakultetet vil fremheve at det er viktig at vi ikke legger opp til å “fraskrive oss ansvar” for strategiske beslutninger/prioriteringer gjennom en modell. Universitetet er inne i en periode med betydelig omstilling, og det er stadig oftere behov for å ta stilling til hva en må prioritere bort, enten som følge av reduserte rammer eller på grunn av at en ønsker å prioritere noe inn. Det er etter vår mening viktig at besluttende organ i denne sammenhengen kjenner til (og tar ansvar for) konsekvensene av å prioritere noe bort, og at dette ikke bare ivaretas av en modellmekanisme. Fordeling og omfordeling av midler i en fordelingsmodell er enkelt. Konsekvensene av store omfordelinger er vanskelige og har ofte store organisasjonsmessige og personellmessige omkostninger.

Et viktig moment ved fastsettelsen av ny budsjettfordelingsmodell er at den må gi enhetene en trygghet for fremtidige rammer. Store årlige omfordelinger er ikke i harmoni med den type aktivitet universitetet har (iallfall per i dag). En høy andel av rammetildelingen går til lønn faglig ansatte, og det er blant annet av den grunn behov for langsiktighet og stabilitet i tildelingen. Dette gir grunnlaget og tryggheten for planlegging for oppfylling av strategi.

Vi har videre bygd opp høringssvaret vårt rundt følgende spørsmål, som vi vil gi vår tilbakemelding på i egne punkter under:

1. Ivaretar modellene prinsipper for god virksomhetsstyring, kobling mellom strategi, planer og budsjett gitt føringene som ble gitt for utvalgets arbeid?
2. Hvordan kan ny budsjettfordelingsmodell understøtte (den nye) porteføljeutviklingsplanen?
3. Hvilken vekting bør det være mellom grunnelementene (basis, resultat og øremerking) i modellen?
4. Er det andre relevante aspekter en bør ta høyde for i utformingen av ny budsjettfordelingsmodell for UiT?

Ivaretar modellene prinsipper for god virksomhetsstyring, kobling mellom strategi, planer og budsjett gitt føringene som ble gitt for utvalgets arbeid?

Dette spørsmålet i høringsbrevet er omfattende, og vi vil her dele vårt svar inn i to deler. Først en tilbakemelding på om vi mener modellene ivaretar prinsipper for god virksomhetsstyring, og om de gir en kobling mellom strategi, planer og budsjett. Deretter vil vi kommentere nærmere opp mot føringene som ble gitt for utvalgets arbeid.

De tre modellene som fremgår av rapporten ivaretar etter vår mening prinsipper for god virksomhetsstyring, og viser gjennom en videreføring av den nasjonale modellen en overordnet kobling til strategi, planer og budsjett. Ut over at modellen bør ta høyde for en sentral avsetning av strategiske midler, er fakultetet av den oppfatning at den ytterligere koblingen til strategi, planer og budsjett lokalt bør foretas gjennom bruk av andre styringsmekanismer enn en budsjettfordelingsmodell. Lokale varianter av eksempelvis resultatparametere som kobles til en resultattildeling vil vi fraråde. Det kan gi ulike uheldige utfall, og ikke minst føre til et manglende finansieringsgrunnlag som følge av at det ikke kommer friske midler inn til UiT. Vi vil komme nærmere tilbake til dette senere, inkludert en vurdering av vekten mellom de ulike elementene i modellen. Hovedproblemet med et sterkt fokus på resultatmidler på lavere nivå i organisasjonen er at det er en klar fare for at en prioriterer de som *har* lyktes, de som *har* søkt, og de som *har* fått tilslag eksternt og ikke de vi ønsker *skal* lykkes, *skal* søke og *få* tilslag. Det er erfaringsmessig de sistnevnte miljøene som vil ha behov for midler utover den ordinære rammetildelingen, inkludert behov for egenfinansiering.

Som nevnt innledningsvis er det i føringene for utvalgets arbeid lagt betydelig vekt på at modellen skal inneha ulike mekanismer for utvalgte områder, oppsummert i tre kulepunkt:

- Mekanismer for å sikre tilstrekkelig midler til å ivareta drift, nødvendig infrastruktur, omstilling og strategiske prioriteringer
- Mekanismer for omfordeling av studieplasser
- Mekanismer som understøtter en styrking av eksternøkonomien

Det vil være en umulig oppgave å innfri alle disse føringene (enhver organisasjon kunne nok tenkt seg en mekanisme som sikrer midler til å ivareta drift og nødvendig infrastruktur, men det må vel avklares med finansør), og hver føring som innfris vil gi en mer kompleks og byråkratisk modell. En bør derfor være trygg på merverdien av å innføre ulike mekanismer før en sementerer de i en fordelingsmodell. Modellen i seg selv gir ikke mer inntekter til UiT, og det vil av den grunn være områder som må tas ned ved ulike mekanismer som innføres.

Fakultetet mener at en ut over de som følger av den nasjonale finansieringsmodellen, bør ha færrest mulig mekanismer i ny intern fordelingsmodell for UiT. Det bør settes av midler til nødvendig felles infrastruktur, samt sentrale midler til omstilling og strategiske prioriteringer, men dette bør gjøres enklest mulig, eksempelvis i form av en prosentsats slik som i dagens modell. Understøttning av en satsing på eksternøkonomien bør (fra sentralt hold) ivaretas gjennom de strategiske midlene, samt gjennom andre deler av virksomhetsstyringen. En bør ikke innføre resultatmidler ut over de som fremgår av den nasjonale modellen.

Hvordan kan ny budsjettfordelingsmodell understøtte (den nye) porteføljeutviklingsplanen?

Arbeidsgruppen diskuterer under del 6 (prinsipper for omfordeling av budsjettmidler) ulike omfordelingsmekanismer og mulige alternativer for skjønsmessig omfordeling mellom enheter. Fakultetet mener at utover resultatmidlene knyttet til utdanning (videreført fra nasjonal modell) bør det ikke være noen ytterligere omfordelingsmekanismer i modellen. Omfordeling utover dette bør gjøres gjennom vedtak i enten fakultetsstyrene (internt på fakultetene) eller universitetsstyret (på tvers av fakultetene) hvor det tas et aktivt valg i forhold til opptrapping eller nedtrapping/utfasing av aktivitet. I denne sammenhengen bør også konsekvensene av de nedtrappinger/utfasinger en vedtar tydelig fremkomme (ikke redusert til bare de økonomiske konsekvensene).

For å kunne gjøre en omfordeling av studieplasser mellom enheter er det en forutsetning at en har en oversikt over hvilke studieplasser UiT har. En slik oversikt har i lang tid vært etterspurt av fakultetet, og er nå inkludert i porteføljeutviklingsplanen for UiT (Redimensjonere studietilbudene).

Arbeidsgruppen omtaler under punkt 6.2 at en ved studieplassendringer kan benytte satser for tildeling og inndragning av studieplasser (lik KD), med en viss overgangsperiode for avgivende fakultet. Det som ikke omtales er at avgivende fakultet (eller rettere sagt fagområde) som følge av dette kan stå foran overtallighet, oppsigelser og i enkelte tilfeller nedlegging av hele fagområder. Dette vil være tilfellet for flere av fagområdene innenfor humaniora og samfunnsvitenskap hos oss. Det er slike konsekvenser vi mener er viktige fremkommer i saker til fakultetsstyrer og universitetsstyret, og at dette ikke ligger som en mekanisme i en modell.

Arbeidsgruppen anbefaler at det jobbes videre med prinsipper som skal gjelde for omfordeling mellom enheter i etterkant av vedtak i porteføljeutviklingssaken. Det vil være et svært viktig arbeid, som også vil måtte ta stilling til den faglige bredden til universitetet. Eksempelvis bør det gjøres en vurdering av hvilke (om noen) fagområder en ønsker å beholde, uavhengig av studenttilstrømmingen. For disse bør det da være en aksept for overkapasitet (ikke fylt opp potensielle studieplasser). En bør også ha en minstestørrelse for tilbud av studieplasser.

Den prioriterte måten å innføre større endringer som følge av ny porteføljeutviklingsplan, vil være gjennom justering av basistildelingen. Det er også omtalt av arbeidsgruppen at det mest sannsynlig blir nødvendig å gjøre endringer i basis i etterkant av at saken er vedtatt av universitetsstyret. En plan for justering av basis som følge av portefølje gjennomgangen bør komme så tidlig som mulig.

En må i det lengste søke å unngå en modell som gir raske og hyppige omfordelinger basert på svingninger i etterspørsel. Det bør selvsagt være tilstrekkelig fleksibilitet i organisasjonen til å tilpasse seg endrede rammebetingelser. For UiT (og øvrige breddeuniversitet) er imidlertid fleksibiliteten noe begrenset relativt til andre organisasjoner med mindre grad av (faglig) spesialisering i arbeidsoppgavene. Det er stor grad av kostnadsinnlåsning, det vil si liten mulighet for å endre ressursbruken dersom organisasjonen legger om aktiviteten. Store deler av ressursbruken ved UiT er bundet til faste faglige stillinger, og ved endret "etterspørsel" vil det være vanskelig å vri kompetansen mot andre fagområder. I alle fall på kort sikt. For et breddeuniversitet av en viss størrelse vil det derfor være fornuftig å operere med langtidsbudsjetter og ha stabile interne rammetildelinger. Dette vil bidra til å skape en ramme for å kunne oppfylle den vedtatte strategien, og en unngår impulsiv beslutningstaking basert på kortsiktige endringer eller utfordringer. UiT har gjennom prosessen med Eallju etablert og forankret langsiktige mål og strategier, og fordelingsmodellen må bidra til at fakultetene kan fokusere på å oppfylle det samlede målbildet over tid. Langsiktige planleggingsrammer gir også mulighet til å identifisere og håndtere risikoer tidlig. Dette gjør

det lettere å utvikle strategier for å håndtere potensielle utfordringer, og det gir rom for tilpasning i stedet for reaktivt å måtte takle problemer.

Hvilken vektning bør det være mellom grunnelementene (basis, resultat og øremerking) i modellen?

Arbeidsgruppen har som grunnmodell foreslått at de tre komponentene i den nasjonale modellen videreføres. Det er vi enig i er en god løsning. Videre har gruppen presentert tre alternative modeller som vektlegger ulike deler av de tre komponentene. Dette er en god måte for å få frem de prinsipielle forskjellene i hvor en legger tyngdepunktet i den interne modellen. Eksempelene på innhold under de ulike modellene virker dog noe vilkårlige, og ikke logisk, samt at fordelene og ulempene som trekkes frem ikke er helt opplagte.

Det er selvsagt slik at modellen UiT lander på ikke vil være noen av de foreslåtte modellene i rapporten, men en eller annen kombinasjon av disse. Vår foretrukne modell vil være en “blandingsmodell” satt sammen av de beste elementene fra de ulike prinsipielle modellene. Den kan også bli sett på som en videreføring av dagens modell ved UiT, inkludert noen nødvendige justeringer. Vår foreslåtte modell vil ivareta behovet for felles infrastrukturmidler, sentrale strategiske midler, samt finansiering av UiT Talent. Samtidig ivaretar den en strategisk kraft hos fakultetene ved å ha en medium andel basisfinansiering, samt en fast andel av rekrutteringsstillingene. Resultatmidlene i denne modellen vil bestå av en prosentvis videreføring av resultatmidlene i den nasjonale modellen. Egne lokale resultatmidler anbefales ikke.

Særskilte og øremerkende midler	<ul style="list-style-type: none">•UiT Talent•(Strategiske midler)•(Rekrutteringsstillinger)•Omstillingsmidler•Felles infrastruktur: BYGG/IKT/Forskningsinfrastruktur
Resultatmidler (åpen og lukket ramme)	<ul style="list-style-type: none">•75% av KDs satser for resultatindikatorene i nasjonal modell
Basis	<ul style="list-style-type: none">•Medium andel (omlag 60-70%) av inntektsrammen fra KD•(Rekrutteringsstillinger)

De tre prinsippmodellene har – som rapporten også peker på – ulike styrker og svakheter. Vi vil under kommentere på de tre modellene, samt argumentere for hvordan vektingen for de tre hovedkategoriene i en ny fordelingsmodell for UiT bør være.

Modell A: Strategisk styring gjennom (prioritering av) basisbevilgningen

«Strategiske mål oppnås best ved at tydelige mål- og resultatkrav kombineres med en høyest mulig basisbevilgning som gir mest mulig rom for prioriteringer ved den enkelte enhet i styringsdialogen med rektor».

Rom for prioriteringer ved den enkelte faglige enhet er etter fakultetets mening en forutsetning for at en skal kunne lykkes i å nå UiTs samlede strategiske mål. Samtidig må størrelsen på dette rommet balanseres opp mot behovet for felles satsinger og endrede rammebetingelser. Modellen som presenteres som modell A i rapporten går i så måte for langt i en prioritering av basis.

HSL vil fraråde en modell med høyere vekt på basisfinansiering enn dagens fordelingsmodell gir. Hovedårsaken til dette ligger i usikkerheten knyttet til generelle kutt i sektoren, eller ved UiT, som gjerne blir lagt til basiskomponenten. Fakultetene har over tid fått betydelige kutt i sin basisfinansiering, og det ligger langt mindre handlingsrom og strategisk kraft knyttet til denne delen av finansieringen i dag enn det gjorde for få år siden. Når vi samtidig vet at det ikke er noen signaler om generelt økte bevilgninger fra KD fremover (signalene går mer i retning av generelle reduksjoner) og at studentopptaket i 2023 tilsier en betydelig samlet reduksjon i budsjetttrammene fremover, er det en fare for at en basisfinansiering ikke vil være så fast som en vil ønske. Det ligger også i kortene at dersom en legger så mye trykk på den interne basiskomponenten, samtidig som det fortsatt ligger en betydelig resultatandel i den nasjonale modellen, vil resultatet bli at basisfinansieringen i UiTs modell blir fleksibel. Dette er ikke hensiktsmessig.

Modell B: Strategisk styring gjennom (prioritering av) resultatkomponenten

«Strategiske mål oppnås best ved at tydelige mål- og resultatkrav kombineres med sterke økonomiske insentiver knyttet til relevante resultatindikatorer»

HSL mener det vil være riktig å ha en tydelig videreføring av de nasjonale resultatparameterene i den interne modellen ved UiT. Nivået på denne videreføringen anser vi som passe i dagens fordelingsmodell, altså 75%.

HSL vil sterkt fraråde en modell hvor en legger til lokale resultatparameter i tillegg til de som fremgår av den nasjonale modellen. Hovedgrunnen til dette ligger i at det ikke vil ligge en grunnfinansiering av et slikt modellelement, og at det dermed ikke vil utgjøre en økonomisk størrelse av betydning. Samtidig må de midlene som settes av til et slikt resultatmiddel hentes fra en annen del av den samlede inntektsrammen. Det vil også være en fare for en skjevfordeling når en vil sammenligne på tvers av ulike fag lokalt (UiT), og ikke lengre vil kalibreres opp mot like fag nasjonalt. Endrede rammebetingelser for ulike fagområder vil ikke fanges opp ved bruk av lokale resultatparameter. For at resultatmidler skal tjene en hensikt, bør de i det minste være påvirkbare og relative. Samtidig bør en innføring av resultatparameter gi merverdi, og ikke bare merbyråkrati. HSLs vurdering er at disse forutsetningene klart tilsier at en ikke bør innføre lokale resultatmidler.

I statsbudsjettet (prop. 1) fremgår det at endringene i det nasjonale finansieringssystemet skal gjøre universitetene bedre i stand til å følge opp det brede samfunnsoppdraget og helheten i regjeringens prioriteringer for sektoren. Et hovedformål er sagt å være en forbedring av måloppnåelsen gjennom en tydelig styring som gir institusjonene mer tillit, handlingsrom og ansvar. Videre heter det:

“Prinsippa [for styring av statlige universitet] seier at styringa skal vere dialogbasert, differensiert, strategisk og kunnskapsbasert. Endringane er vidare baserte på ein grundig og heilskapleg gjennomgang som ser i samanheng både dei mange ulike måla og oppgåvene til

universiteta og høyskulane og dei ulike verkemidla som blir nytta i styringa. Mange og detaljerte indikatorar, satsar og insentiv aukar faren for at det blir lagt for mykje vekt på det som blir premiært eksplisitt, medan ansvaret for å prioritere det som ikkje enkelt lèt seg måle, blir mindre tydeleg. Mellom anna er det behov for at institusjonane må ta endå større ansvar for å prioritere og dimensjonere studietilbodet innanfor gjeldande budsjettammer og mål.”

Det vil etter fakultetets mening være mot sin hensikt å basere den lokale modellen på mindre tillit, handlingsrom og ansvar enn det som fremgår av den nasjonale.

I tillegg vil vi gjenta at det en klar fare for at en ved innføring av nye resultatparameter prioriterer de som *har* lyktes, de som *har* søkt, og de som *har* fått tilslag eksternt og ikke de vi ønsker *skal* lykkes, *skal* søke og *få* tilslag.

Modell C: Strategisk styring gjennom (prioritering av) øremerkede tildelinger

«Strategiske mål oppnås best ved at tydelige mål- og resultatkrav kombineres med større øremerkede satsinger på områder der særskilt innsats er viktig for at målene skal nås»

Vi forstår at det kan oppleves som viktig å kunne gjennomføre satsinger som relativt raskt kan implementeres og som universitetsstyret mener er viktig for å styrke UiTs strategiske posisjon. For et lite universitet med mange små fagmiljøer, byr det på utfordringer å gjøre dette (særlig dersom omfanget av denne typen prioriteringer skal økes).

Utfordringene med strategisk styring gjennom prioritering av øremerkede midler vil for fagmiljøene potensielt kunne være store. Dette skyldes at UiT ofte har små fagmiljøer med få faglige ansatte, som samlet skal inneha den kompetansen som er nødvendig for å dekke undervisningen i studieprogrammene som tilbys. Det faglige innholdet i studieprogrammene må oppfylle visse minimumsstandarder (obligatoriske emner) for at vi skal sikre at de som begynner å studenter ved UiT kan fortsette, og fullføre, sine grader ved et annet norsk universitet. Det gjelder omfang av teori, metode, selvstendige arbeider av et visst omfang (eksempelvis bacheloroppgaver), og så videre. De nasjonale fagrådene har tradisjonelt bidratt til å sikre nasjonalt samarbeid og koordinering av slike minimumskrav. Dersom små fagmiljø får tildelt flere stillinger i henhold til strategiske prioriteringer gjort av andre nivå, risikerer man at de ikke har den riktige sammensetningen av kompetanse i staben. Ved HSL finner vi at relativt små fagmiljø har flere strategiske stillinger, vedtatt av to/tre ulike universitetsstyrer over tid. Det er som regel heller ikke tilfeldig hvilke fagområder dette gjelder, og det samme fagmiljøet blir ofte gjenstand for ulike strategiske prioriteringer av ulike styrer til ulike tider, fordi de politiske forhold og samfunnsutviklingen endrer seg. Vi ansetter folk for en lang tidshorisont, og den faglige kompetansen er ikke så lett å endre fra toppen uten at det får uheldige konsekvenser for den samlede stabens kompetanse.

En tilsvarende utfordring kan oppstå når det gjelder oppbygging av forskningsmiljøer. Det vil være krevende å etablere relativt stabile forskningsmiljøer over tid som ikke spriker for mye faglig på bakgrunn av ulike strategiske prioriteringer over tid. Dersom fagmiljøene ikke selv kan følge med i den faglige utviklingen og gjøre sine vurderinger basert på et faglig og faglig politisk grunnlag, vil også den samlede forskningsinnsatsen kunne bli sårbar.

Selv om prioritering av øremerkede midler kan være nyttige for å sikre overordnet finansiering til spesifikke formål, vil vi sterkt fraråde en vridning i retning av mer øremerkede midler i den interne fordelingen ved UiT. I tillegg til de ulemper som pekes på i rapporten og de vi peker på over, vil vi trekke frem at økt grad av øremerkede midler sannsynligvis vil gi mindre fleksibilitet i organisasjonen, og helt sikkert vil innebære nye utfordringer knyttet til avsetninger. En dreining mot mer øremerkede midler vil

også etterlate et inntrykk av at den strategiske tenkingen og prioriteringen kun skal skje på nivå 1 i organisasjonen. Dette tror vi vil redusere den samlede strategiske kraften til UiT.

Er det andre relevante aspekter en bør ta høyde for i utformingen av ny budsjettfordelingsmodell for UiT?

Det pekes i rapporten på at det for Fellesadministrasjonen i dag er et stort gap mellom vedtatte bemanningsplaner og budsjetttrammer, og at det må utarbeides nye bemanningsplaner ut fra dagens ressurs- og aktivitetsnivå. Årsaken til dette gapet ligger i de ABE-kutt som har vært i etterkant av at bemanningsplanene ble besluttet. Det er viktig å minne om at det av samme grunn også for fakultetene er store gap mellom de vedtatte administrative bemanningsplanene og budsjetttrammene. Det samlede trykket på administrative oppgaver på UiT er på ingen måte redusert tilsvarende. Arbeidsgruppen sier i sin rapport at det må utarbeides nye bemanningsplaner ut fra dagens ressurs- og aktivitetsnivå. I dette arbeidet bør universitetet se samlet på muligheten for å redusere det selvpålagte byråkratiet og administrasjonen. Eksempelvis bør en redusere antallet interne søknadsprosesser og detaljert oppfølging av tildelte midler som ikke kommer etter krav fra finansior.

Det er viktig at modellen ivaretar behovene til felles infrastruktur knyttet til blant annet bygg og IT. I den forbindelse er det relevant å finne ut hvilken infrastruktur som skal regnes som felles, og dekkes gjennom en grunn-/basisfinansiering, og hvilken infrastruktur som er mer enhetsspesifikk. For sistnevnte vil det være naturlig med andre løsninger enn en basistildeling. Løsningen som er skissert i rapporten knyttet til IT/AV støttes av fakultetet. Det samme gjelder for at en i en ny modell for internhusleie ivaretar behovet for utviklings- og utskiftingskostnader. Fakultetet støtter arbeidsgruppens anbefaling om å unngå internfakturerings.

Rapporten har et betydelig trykk på utdanningssiden av virksomheten, og behovet for omfordelinger knyttet til denne. Det er viktig å minne om at også den grunnleggende forskningssiden av virksomheten må ivaretas i det langsiktige bildet. Dette kan ikke skje gjennom lokale resultatmidler, eller gjennom øremerking av midler fra universitetsstyret. Den grunnleggende forskningen må etter fakultetets vurdering ivaretas gjennom basistildelingen til de enkelte enhetene.

Både for fellesadministrasjonen, felles infrastruktur og for fakultetene er det behov for langsiktighet og forutsigbarhet i planleggingen for å svare ut strategien til UiT. Dette vil også bidra til å gi de beste løsninger på de ulike utfordringer og endringer i rammebetingelser organisasjonen møter. Sektoren vi er en del av muliggjør også en slik langsiktig og strategisk tenking. UiT og resten av sektoren har (relativt sett) svært stabile årlige tildelinger og (igjen relativt sett) lite svingninger i det overordnede målbildet. Det er i denne sammenheng viktig at UiT lander på en fordelingsmodell som er tilpasset den type organisasjon vi er.

Vennlig hilsen

Anne Britt Flemmen
dekan

—

Frode G. Larsen
fakultetsdirektør

—